

Pous de ciència i d'art

Fa molt de temps que he arribat a la conclusió que és convenient no estar segur de res. Però en tot hi ha excepcions (vella i coneguda evidència) i en el cas personal i intransferible que vull exposar també m'ha atrapat a mi. Imaginem que en el curs d'un experiment, col·loquem al costat d'un d'aquests contenidors que hi ha als xamfrans de les ciutats una obra d'art. No pas una qualsevol, sinó una del nivell d'altres, pintures o escultures, que han merescut l'honor de figurar en museus i fundacions de gran prestigi i que pertanyés a l'art pobre de solemnitat. Suposem –l'experiment continua– que alguns crí-

tics d'art passessin a prop del contenidor amb l'obra d'art estintolada, esperant el camió recollidor de brossa. I aquí és on m'arrisco temeràriament: estic segur que cap crític no posaria el crit al cel per salvar l'obra d'art en perill. Se sobreentén que s'hauria de tractar d'un exemplar desconegut, en la fase d'haver de ser descoberta pels entesos.

Que consti que en aquesta suposició no hi ha ni la més mínima mordacitat. Al contrari: considero admirable l'aportació dels crítics especialitzats en l'art d'última hora. Han creat un llenguatge ple de matisos, amb un gran sentit de la metafísica i

un domini de les circumlocucions que sovint arriba a superar el valor d'allò mateix que judiquen.

Tot això ja m'ho pensava, però m'ho ha posat damunt la taula la lectura d'un article que omple prop d'una pàgina d'una revista estrangera d'arts i lletres. El crític s'ocupa d'un quadre que és una planxa de conglomerat de suro, amb una olla a pressió corpòria adherida a l'angle inferior del conjunt. Una ampla i vigorosa ruixada d'esprai de color negre taca el quadre en sentit diagonal. No hi ha res més, però el crític ens fa veu-



re que és molt. Agudament, afirmo que és una demostració estremida de la cèlebre experiència de Michelson, que tractava de descobrir si la velocitat de la llum enviada en la mateixa direcció del moviment de la Terra era diferent d'aquella que li és perpendicular.

Perquè es vegi fins a quin punt cal no precipitar-se a fer judicis. L'ajuda dels crítics és inestimable, perquè els artistes tots sols no sempre aconseguirien d'il·lustrar-nos.

Pere Calders

Pere Lluís Font, filòsof, professor de la UAB i director de la col·lecció "Textos Filosòfics", considera que els factors



O LMBERT

legals, el complex de provincialisme i la incompetència lingüística afecten el procés de normalització en el camp filosòfic. La reparació pública de la col·lecció "Textos Filosòfics" va servir perquè Pere Lluís Font carregués contra una situació de colonització que s'evidenciaria tant en la inèrcia històrica d'utilitzar el castellà per a la producció filosòfica com en les dificultats que la Llei de Reforma Universitària ha generat "passant

olímpicament de la pluralitat nacional" i reduint l'autonomia d'una universitat en la qual "la necessitat de currículum fa que no es publiqui en català".

Per a aquest filòsof, "alguns serien capaços d'abraçar-se amb el seus segrestadors pel sol fet que la gestió universitària depengui de cada campus" quan, segons Pere Lluís Font, funciona un *Consejo de Universidades* que actua "com a element uniformitzador". El co-director de la col·lecció, Josep Ramoneda, va fer un abrandat elogi de la lleugeresa de la filosofia enfront de la *pesantor* del discurs del poder. Reafirmant la frase de Foucault, evocada per Ramoneda, "tot podria haver estat d'una altra manera" i potser Edicions Laia –el gran projecte literari d'Alfons Comín– no hauria acabat en la desfeta més absoluta. Castellet ja ho deia tot dinant: "Aquesta és una celebració trista". En qualsevol cas, Edicions 62 rellança l'única col·lecció de filosofia en català a part de la Bernat Metge, i abraça "tots els pilars bàsics de la cultura universal en llengua catalana". El somni de Castellet, doncs, revifa

amb Plató, el número 56 d'una col·lecció imprescindible.

Pep Munné estrenarà el pròxim 10 de gener al Teatre Goya de Barcelona l'última comèdia del dramaturg americà David Mamet *No s'hi val a badar*. L'actor català, que en els últims temps ha dut a l'escena alguns dels noms més prestigiosos de l'actual teatre nord-americà, ara en companyia de Pep Torrens i Silvia Sabater pujarà de nou a l'escenari. Aquesta obra que va comptar a Broadway amb la presència de Madonna, és una dura sàtira contra el món de les altes finances i els executius. Després de l'èxit del musical *Estan tocant la nostra cançó*, esperem que continue la bona estrella del Teatre Goya, que entre altres projectes té per a la present temporada el nou espectacle de Pepe Rubianes, *Amor (Roma al revés)*.

L'Obra Cultural Balear ha celebrat durant el passat cap de setmana el III Encontre de Cultura a les Illes Balears. Els principals reptes culturals que té actualment la societat mallorquina,



JUAN CELIA

i balear, es debateren al llarg de dos dies en el marc del Centre de Cultura Sa Nostra. La política lingüística a les Illes, la possibilitat d'una televisió autonòmica, la crisi turística, el balanç després de vuit anys d'autonomia van ser els gran temes a l'entorn dels quals transcorregueren les Jornades.

D'altra banda, la mateixa setmana de l'Encontre de Cultura, l'Obra Cultural Balear celebrà l'Assemblea General de Socis, a més de presentar els "Premis 31 de Desembre", que s'atorgaran el dia 21 durant un acte social.